

Seat No. : _____

TD-108

May-2013

M.A. Sem. IV

Gujarati

510 EA : Sahitya Ane Kalamimansa

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. કલા એટલે શું તે સમજાવી કલામીમાંસકે કલા સંદર્ભે નક્કી કરેલા ધોરણોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

નોંધ લખો. (બંને)

(૧) પ્રસ્તુતિકરણની કલાઓ

(૨) વાણિજ્યની કલાઓ

૨. સાહિત્ય સર્જનમાં પ્રેરણા અને અનુકરણનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪

અથવા

કલા સર્જનમાં અનુભૂતિ અને રૂપનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૩. કલાના આસ્વાદ અને અર્થઘટનના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

ભાવન વ્યાપાર સમજાવી ભાવન પ્રક્રિયાની સમસ્યાઓ વિશે નોંધ લખો.

૪. 'યાત્રા' સંગ્રહના કાર્યોને આધારે કવિ સુંદરમૂની કવિ પ્રતિભાની લાક્ષણિકતાઓ નિદર્શનો સાથે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

'યાત્રા' સંગ્રહના તમે પસંદ કરેલા કોઈપણ બે ગીત કાર્યોનો આસ્વાદ કરાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) કલાની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) આંખની કલાઓના નામ આપો.
- (૩) કાનની કલાઓના નામ આપો.
- (૪) 'કલા એટલે શું ?' ગ્રંથના લેખકનું નામ જણાવો.
- (૫) 'યાત્રા' સંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિનું પ્રકાશન વર્ષ જણાવો.
- (૬) 'યાત્રા' સંગ્રહના લેખકનું નામ અને તખલ્લુસ જણાવો.
- (૭) 'ત્યજી જેણે સીતા વિપળ મહીં ધર્માર્થ સ્ફુરતા' પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ? કાવ્યનું શીર્ષક જણાવો.
- (૮) 'યાત્રા' સંગ્રહના પહેલા અને છેલ્લા કાવ્યના શીર્ષકો જણાવો.
- (૯) 'સપ્તરાગ' કાવ્યમાં આવતા કોઈપણ બે રાગના નામ આપો.
- (૧૦) 'યાત્રા' સંગ્રહમાં આવતા વ્યક્તિ વિશેષોના કાવ્યોમાંથી કોઈપણ બે વ્યક્તિવિશેષોના નામ આપો.
- (૧૧) 'તજી જેણે સીતા વિપળ મહીં ધર્માર્થ સ્ફુરતા' પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ? કોના માટે લખાઈ છે ?
- (૧૨) 'બાપુએ 'બા' કહી બોધ્યાં, તેથી 'બા' સહુનાં બન્યાં' – પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ? કોના માટે લખાઈ છે ?
- (૧૩) 'યાત્રા' સંગ્રહના એક પંક્તિના કાવ્યનું શીર્ષક જણાવો.
 - (૧) નહિ છૂપે
 - (૨) એક સાંજ
 - (૩) ઉજ્જડ બગીચામાં
 - (૪) રાઘવનું હૃદય
- (૧૪) 'શ્વેતકેશી પિતરને' કાવ્ય કયા કવિને કેન્દ્ર કરીને રચાયું છે ?
 - (૧) ઉમાશંકર
 - (૨) કલાપી
 - (૩) બ.ક. ઠાકોર
 - (૪) ચંદ્રકાન્ત શેઠ